

Marnix Peeters

Kijk niet zo, konijntje

Roman

ISBN: 9789464594768

© 2023 Marnix Peeters & Pottwal Publishers

www.marnixpeeters.be

www.pottwalpublishers.be

Schrijf je in op de nieuwsbrief en ontvang nu en dan iets moois.

facebook.com/peetersmarnix

Omslagontwerp: Herman Houbrechts (Beeldzorg)

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ben ik goed of slecht? Of is er nog een derde
mogelijkheid, waar ik geen weet van heb?

OSCAR VAN BEUSEGHEM

Never, never, never, never quit

WINSTON CHURCHILL

Als de dood nu eens geen nare man was met een zeis,
maar een meisje met bloemen?

BERT VERHOYE

No baby love ain't a punishment

THE BLACK CROWES

Aan dhr. dr. C. De Winter

Aan dhr. dr. G. Ketting

Dienst Strafvueroering

Cel Psychiatrie

College voor de Uitvoeringsopvolging

cc dhr. dr. Delapoitre (oncologie)

AHX/099362/FAT-VBO

Collega's,

Fratres medicinales,

In de bijlage treft u het dossier aan waarnaar verwezen werd in ons telefonisch onderhoud van maandag ll., zoals het mij werd overgemaakt door mw. E. De Neus, monitrice in PC Sint-Jan Van Genade.

Dhr. Van Beuseghem bewaarde zorgvuldig de dubbels van zijn getypte correspondentie, die hij maakte door middel van carbonpapier (waardoor her en der de leesbaarheid te wensen overlaat), alsook zijn dagboek aantekeningen. Zijn correspondentie was hoofdzakelijk gericht aan de hoofdredacteurs van de nationale persorganen en aan publieke functionarissen en hoogwaardigheidsbekleders.

Nazicht in de mediadatabanken levert geen resultaten op, wat erop kan wijzen dat betreffende patiënt de brieven niet daadwerkelijk verstuurde, ofwel dat de diverse geadresseerden ze hebben genegeerd. Van de aan hem gerichte antwoorden waarnaar dhr. Van Beuseghem geregeld in zijn geschriften verwijst hebben wij geen enkel materieel bewijs aangetroffen. Dhr. Zwakhoven Jacques, directeur van de gevangenis van Leuven, is

helaas recent omgekomen bij een ongeval. Dhr. Akintola-Dialla werd korte tijd geleden door zijn overheid naar zijn thuisland teruggeroepen. Van de genaamde Fanta is geen adres bekend, en de woordvoerder van het koninklijk paleis benadrukt de confidentialiteit van de met het Hof gevoerde briefwisseling. Tijdens diverse gesprekken met zijn begeleiders en leden van de medische staf heeft de patiënt herhaaldelijk aangegeven dat hij 'woog op het maatschappelijke debat', dat hij 'duurzame contacten' had 'in niet onvoornamen kringen' en dat hij 'huwelijksplannen koesterde'. Raadpleeg in dit verband in de Excel-bijlage een gedetailleerd overzicht van de persoonlijkheidsstoornissen van betrokkene, waarbij dient te worden geventueerd dat hij slordig omsprong met de aan hem voorgeschreven doses Aripiprazol en Neuleptil (onderhoudsbehandeling); door het veinzen van ernstige vormen van tardieve myoclonus en orofaciale dyskinesie, de bekendste nevenwerkingen van deze medicatie, wist hij de behandelende artsen, mijzelf inbegrepen, om de tuin te leiden.

Noch uit deze geschriften, noch uit de verslagen van de psychiaters en het verplegend personeel denk ik méér te kunnen opmaken over het desastreuze verleden (voornamelijk de kindertijd) van dhr. Van Beuseghem, de daaruit voortvloeiende persoonlijkheidsstoornissen (voornamelijk zijn egocentrische en dominante obsessies en zijn schizofrene karakteristieken) en de verdenkingen uit het verleden die op hem rusten, waarvan u stellig op de hoogte bent. Ik stel dan ook voor om, met uw goedkeuring, en vermits de kans op nieuwe elementen veeleer klein is, en gezien de naderende verjaring, de onderzoeken dienaangaande als beëindigd te beschouwen. Enkel wat betreft de wandaden die dhr. Van Beuseghem in zijn recentere dagboeknotities beschrijft, zou, indien door u wenselijk geacht, en allicht louter plichtmatig, gerechtelijk onderzoek kunnen

worden bevolen, teneinde uit te maken in welke mate zij met de werkelijkheid overeenkomen.

Met collegiale groeten,

dr. prof. Kübelwagen

Psychiatrisch Adviseur Zorgcommissie
Waarnemend voorzitter Medische Procedureraad

31 januari

En dan komt de dood, Fanta. Dan komt Baäl met zijn rotte bruine tanden en zijn stankasem aan uw gebeente knagen en aan uw vingers sabbelen.

En wat dan?

31 juli

Aan dhr. Pijbes
Hoofddirecteur Rijksmuseum

Te Amsterdam

Beste,

Ik lees in mijn dagblad dat u de termen 'neger' en 'indiaan' uit uw museum hebt gebannen.

Proficiat.

Gegroet,

Oscar Van Beuseghem

1 augustus

Halfopen, mijn gat.

Het enige verschil is dat ik af en toe eens buiten mag. Het eerste jaar was dat onder begeleiding van een monitor. Die van mij heette Els, zoals mijn mismaakte dochter, en ze was zelf ook mismaakt, maar dan niet binnen de wettelijke krijtlijnen om er door te mogen thuisblijven en een gehandicaptenloon te krijgen. Ze had een kont als een trekpaard, ze droeg broeken van stretchstof, waardoor de putten goed zichtbaar waren, en ze had een harde, kwade blafstem en een onderlip die een beetje naar voren stak, alsof zij pruilde.

Ik zei altijd: Els, geniet nu toch eens van het leven, het is voorbij voor ge het weet en ge krijgt geen bonuspunten aan het einde, zeker niet voor kwaad kijken. Als het gedaan is kieperen ze u met uw trekpaardenkont en al de put in, en dan is het maar afwachten of er iets te beleven valt in de donkere spelonken van de hel, want in de hemel moogt gij van uw leven niet binnen met uw grijze papgezicht.

Dat laatste zei ik niet hardop, want Els moest mij evalueren, en zo komt het dat ik nu op gezette tijden, steeds tussen dertien en zeventien uur, alleen buiten mag. Zolang ik niks uitsteek blijft dat zo, het is te zeggen: zolang ze er niet achter komen.

Mens, was dat vervelend, een jaar lang elke week een hele dag met die olifant gaan wandelen. Els was geen grote verhalenverteller. Ze had geen fantasie. En in haar eigen leven droop de saaiheid zowat van de muren. Zij was getrouwd, maar haar man was jong invalide geworden en zat nu hele dagen thuis of in het café, en denkelijk geregeld op een andere vrouw, een zonder ribbels en putten.

Ik zei dan, als wij ergens in een park op een bank zaten: Els, vertel

eens iets over uw gezinsleven, ge hebt toch een gezinsleven? – en dan trok zij met haar schouders, ik mag u daar niets over zeggen, antwoordde zij, dat is tegen de regels van de omgang tussen begeleider en patiënt, maar na enkele keren begon zij dan toch nu en dan iets te lossen. Als ze u er in de instelling iets over vragen, dan weet ge van niks! zei zij op waarschuwendende toon, alsof iemand iets over dit hopeloze mens zou willen weten.

Ik stak dan de wijs- en de middelvinger van mijn rechterhand in de lucht, en zei plechtig: Els, uw geheimen zijn mijn geheimen, en alles wat ge zegt zal mij enkel helpen om straks beter in de samenleving te re-integreren – dit soort lelijke, ongelukkige moedertjes uit de zachte sector zijn daar zeer gevoelig aan, als ge zegt dat ze u helpen re-integreren.

Ik zei: Els, waarom hebt ge geen kinderen?

Ze zei dat ze daar niet voor was want dat haar ouders gescheiden waren toen zij nog klein was, en dat ze daar een levenslang trauma had aan overgehouden.

Ik zei: Els, kinderen zijn de sleutel tot het geluk. Ik heb ook veel meegemaakt toen ik klein was, veel méér dan gij, geloof mij. Maar dat wil niet zeggen dat ge u zomaar van alles moet afkeren. Ge hebt ook een biologische verantwoordelijkheid. Tegenover de soort. Als ze allemaal redeneerden zoals gij, dan regeerden de krekels en de kaketoets de aarde. Ondanks alles wat er mij als jonge knaap is aangedaan, heb ik toch voor een nageslacht gezorgd. Ik heb een dochter.

Hoe heet ze? vroeg de koe beteuterd.

Els, antwoordde ik, net zoals gij. Ze kent het verschil niet tussen haar mond en haar kut, maar voor de rest is het een aardig meisje. De laatste keer dat ik haar gezien heb, kon ze al heel goed oeh-oeh zeggen. Nooit een saai moment met onze Els!

In de plaats daarvan zei ik: ze heeft een zekere mentale achterstand, en ze wordt liefdevol opgevoed door een tof, kinderloos

echtpaar. Als ik straks voldoende gere-integreerd ben, zal ik misschien een deel van de zorg voor haar opnieuw opnemen. Ge zijt op de goede weg, Oscar, loeide het rund. Dat is dankzij u, Els, zei ik. Dankzij uw goede begeleiding. Zij krabde tevreden aan het kruis van haar stretchbroek en ging verzitten.

4 augustus

Ik ben redelijk goed de laatste tijd. Ik ben er fameus onderdoor gegaan nadat Dréke was gestorven, dat was mijn kameraad in de gesloten vleugel die zich op een keer vol slaappillen heeft gepompt en 's ochtends de vogeltjes niet meer hoorde fluiten, noch de zuster hoorde roepen van: Dréke! Dréke! Help!

Ik heb vooral van zijn dood afgezien omdat ik mijzelf verwijten maakte. Ik had misschien niet zo moeten doordrammen over mijn eigen wedervaren, en ik had eens wat vaker naar hém moeten luisteren – iedereen heeft een verhaal, zegt men altijd, zelfs Dréke, die niet van de slimsten was en die niet overliep van de vertelkunst, en dan wik ik mijn woorden. En hij heeft natuurlijk mijn Noctec gepikt – niet dat ik daar iets aan kon doen, want als mensen willen pikken zullen ze pikken, maar ge blijft in zo'n geval toch altijd zitten met het gevoel van de achterblijver, zal ik het maar noemen: als iedereen dood is zijt ge wel de langstlevende, maar dan zit ge toch ook maar wat rond te koekeloeren in uw eentje. Net zomin als bonuspunten worden er medailles of bekens uitgereikt aan het einde van de levensrit – eigenlijk kan men zelfs stellen dat de grote overwinnaars de

grootste verliezers zijn, eenzaam wegwijnend in hun afwasbare zetels in het rusthuis, starend naar de breedbeeldtelevisie met niets dan flauw vertier erop, en om halfzes een boterham met mager vlees en vervolgens wegens personeelstekort een luiertank, te bed en lichten uit.

Het zij zo.

Voor de rest is er niet veel veranderd. In de halfopen vleugel zitten evenveel onnozelaars als in de gesloten vleugel, en doordat ze minder medicamenten krijgen en meer vrijheden genieten valt het zelfs harder op dat het onnozelaars zijn.

Alleen dus op de middagen dat ik buiten mag is het plezant – dan ga ik op mijn gemak alle dingen doen die ik vroeger deed, vóór ze mij in de gaten kregen: naar de post, naar de bank, wandelen, naar de winkel, hoewel ik niets nodig heb, iets eten in een restaurant, wat praten met de mensen. Ik ben ouder nu, en dan krijgt ge veel meer gedaan – mensen luisteren aandachtiger en met meer respect naar iemand met grijze haren, dat is een feit.

Er is veel veranderd op straat. Er zijn meer negers. Dat is een goede zaak. Zij fleuren het straatbeeld op met hun kleurrijke voorkomen en (in het geval van sommige ouderen) hun lange gewaden, zij neuriën en zingen, zij lachen u (als ze goed gezind zijn) breed toe wanneer ge passeert, en zij zorgen voor vertier door hun (wanneer het nieuwkomers betreft) vaak nog onaangepaste gedrag.

Zo stond er vanmiddag eentje met zijn versleten Citroën langs de kant van de Nieuweweg. De wagen had een lekke band, waar hij beteuterd en dadeloos naar stond te staren.

Ik stapte op hem af en zei: ha, vriend! Ge ziet: een ongeluk komt nooit alleen!

Hoezo? vroeg de man, die scheel zag.

Ik zei lachend: ge staat in panne, en dan komt Oscar Van

Beuseghem ook nog eens langs! Zo veel tegenslag in één klap!

De man bekeek mij met boosaardige, gele ogen.

Wat wilt ge? snauwde hij. Hoe bedoelt ge?

Ik maakte een grapje, zei ik sussend. Ze zeggen wel eens dat wie scheel kijkt, ook scheel denkt, en dat zou in uw geval wel eens kunnen kloppen, want ge verstaat de simpelste mopjes niet. Zegt de term ironie u iets? Allicht niet. Kijk: ik ben een keurige, vriendelijke man, een gewezen ondernemer die altijd netjes zijn belastingen heeft betaald en die al doende de samenleving grote diensten heeft bewezen, dus als ik zeg: 'dan komt Oscar Van Beuseghem ook nog eens langs', dan is dat ironisch bedoeld. Ge zegt het ene, maar ge bedoelt het tegenovergestelde. Wellicht bestaat zulks niet in uw apentaal.

Apentaal? siste de neger, nu met zeer kleine oogjes.

Waarom het ook complex maken, als de dagdagelijkse werkelijkheid tot andere dingen noopt? zei ik. Wie heeft er wat aan ironie als de zon ongenadig uw hoofd verschroeit, de ananassen en het bier op zijn en alle wijfjes naar de drinkput zijn – ook de heel jonge exemplaren? Niemand! Waardeloos en overbodig zijn dan de taalkunsten, hinderlijk zelfs! Irritant. Dit kan u geenszins ten kwade worden geduid!

De toehoorder gromde onbegrijpend.

Ge hebt toch uw vrienden al gebeld om u te komen repareren? vroeg ik.

De luisteraar schudde het hoofd.

Welke wijfjes? vroeg hij.

Ge zijt traag, maar ge verstaat hier en daar het noodzakelijke! riep ik. Het komt in stukken en brokken aan, daar onder uw hersenpan, maar ge kunt nog bepaalde woorden herhalen en nu en dan een gevolg trekken! Ik heb er al ergere ontmoet! Wie weet kunt ge ooit nog iets betekenen in de samenleving – al zou ik daar persoonlijk geen te grote bedragen op verdedden.

Mijn pensioen is trouwens niet van dien aard om eender wat te verwerpen. Ik zou u kunnen uitleggen hoe dat komt, maar dan ga ik mij kwaad maken, vrees ik – ik durf niet uit te rekenen hoeveel jaren mijn personeelsleden op mijn kosten thuis voor de televisie hebben doorgebracht met een zak zoute chips naast zich, of met de soeplepel een pot choco leegmakend. Vaarwel!

6 augustus

Aan R. Ponnet
Duet Relatiebemiddeling

Geachte,

Ongetwijfeld bent u door de media op de hoogte gebracht van de recente problemen in de vluchtelingencentra te lande. Hoe begrijpelijk hun gedragingen ook zijn, in het licht van wat zij hebben meegemaakt, het valt niet te verschonen dat deze jongemannen zich vergrijpen aan de vrouwelijke personeelsleden. Dit zijn veelal idealistische meisjes die hopen het goede te doen en een waardevol leven te leiden. Dat zij reeds op jonge leeftijd met de barre realiteit worden geconfronteerd, in de vorm van een ongewenste (en vast vaak ongewassen) Afghaan of Iraniër, is intriëst. Zo worden dromen aan diggelen geslagen, engagementen in de kiem gesmoord en idealen op de helling gezet. En dit terwijl honderden dames vruchteloos op zoek zijn naar een levenspartner! Akkoord: zij zijn niet de meest blozende appels aan de boom. Zij kampen met overgewicht, gezichtsbe-

haring en zelfs mentale achterstanden, als ik op de foto's op uw website mag afgaan. Deze Leen, onderaan op de derde bladzijde, lijkt mij licht mongoloïde. In elk geval: u maakt mij niet wijs dat u, ondanks uw ronkende beloftes, deze misbaksels op korte termijn aan een geschikte huwelijkspartner kunt helpen.

Zouden zij niet gelukkiger zijn in de armen van een van onze lichtbruine ontheemde broeders? Deze kijken, na maanden van ontbering en onthouding, niet zo nauw; velen van hen zijn enkel uit op een westerse dame, en zullen met plezier een oogje dichtknijpen wanneer zij de verpakking openen, en de waarheid aan het licht komt in de vorm van sinaasappelhuid of tepelkloof. Zij zullen, in tegenstelling tot de autochtone man, het hangend schap, het dubbeldikke achterwerk, de damesgeurtjes of het hopeloze gezeur erbij nemen, zeggend: als het helpt om mijn verblijfspapieren in orde te krijgen! En Leen zal blij zijn dat haar vogelkooi eens wordt gebruikt!

Ik breng vandaag nog per brief de bevoegde staatssecretaris van mijn voorstel op de hoogte. Ik zal hem vragen om rechtstreeks contact met u op te nemen. Gelieve uw positief antwoord voor hem klaar te hebben. Eenieder heeft er baat bij, mevrouw Ponnet.

Hoogachtend,

Oscar Van Beuseghem